

ПОСЕЩЕНИЯТА НА ЧУЖДЕНЦИ В БЪЛГАРИЯ И ПЪТУВАНИЯТА НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ В ЧУЖБИНА

1. Цел, задачи и предназначение

Основна цел на наблюдението е осигуряване на разнообразна информация за посещенията на чужденци в България и пътуванията на български граждани в чужбина.

Резултати от изследванията се предоставят периодично на Световната организация по туризъм, а също се ползват за разработване на Платежния баланс и Националните сметки на страната.

Методологията на наблюдението е хармонизирана с европейското законодателство в областта на статистиката на туризма и препоръките на Световната организация по туризъм.

2. Обект, обхват и единици на наблюденията

2.1. Статистическо изучаване на посещенията на чужди граждани в България

При наблюдението и разработката на данните за международния туризъм Националният статистически институт е възприел дефинициите, препоръчани от Световната организация по туризъм. Съгласно тези дефиниции **международен турист** е всеки посетител, пристигащ в друга страна, която не е страната на неговото постоянно местоживееие за период по-малък от една година, и чиято основна цел не е извършване на дейност срещу заплащане в посетеното място.

Мотивите за посещение в дадена страна могат да бъдат:

- екскурзия, почивка или развлечения (посещения на културни или исторически забележителности, спортни мероприятия и други);
- гостуване (при близки или познати);
- служебна цел (командировки, участие в конференции, конгреси и симпозиуми и др.);
- други мотиви за посещение.

Обект на изучаване са всички чужди граждани посетили страната ни по страни, по месеци и по цел на посещението. В разработката за броя на туристите са включени и пътниците с транзитни визи, които са посочени в отделна колона в таблицата по цел на посещението.

Поради липса на данни за постоянното местоживееие на чужденците условно се приема, че то съвпада с гражданството им. Затова таблиците за разпределението на чужденците по страни са изготвени по държави на гражданство.

Разработките по месеци на посещение са направени въз основа на месеца на влизане в България.

В туристическата статистика не се включват:

- лица, които идват с или без договор за работа или търсят работа в страната;
- лица, които се установяват на постоянно местожителство в страната;
- крайгранични жители, които живеят от едната страна на границата, а работят в съседната страна;

- други категории пътуващи, които не отговарят на критериите, заложен в дефиницията за международен посетител.

2.2. Статистическо изучаване на пътуванията на български граждани зад граница

Обект на изучаване са българите, пътуващи до други страни.

Мотивите за пътуванията на българските граждани могат да бъдат:

- екскурзия, почивка или развлечения (посещения на културни или исторически забележителности; спортни мероприятия и други);
- гостуване (при близки или познати);
- служебна цел (командировки, участие в конференции, конгреси и симпозиуми и др.);
- други мотиви за посещение.

Разработките по месеци на пътуванията на българските граждани са направени въз основа на месеца на напускане на нашата страна.

3. Периодичност

Статистическите наблюдения на чуждите граждани посетили България и пътуванията на българските граждани в чужбина се извършват ежемесечно.

4. Източници на информация

Статистическите данни за пътуванията на българи в чужбина и посещенията на чужденци в България са получени на база месечна информация от Министерство на вътрешните работи (МВР) и извадково изследване на НСИ сред преминаващите български и чужди граждани през граничните пунктове на страната.

Данните за броя на пътуванията на граждани от Европейския съюз представляват оценки на база информация от МВР и летищните власти. Данните за влезлите в страната граждани на „трети страни” са получени директно от МВР. Данните за целите на пътуванията са получени въз основа на регулярно провежданото от НСИ месечно извадково изследване сред преминаващите български и чужди граждани през граничните пунктове на страната.

5. Публичност и прозрачност

- **Достъп до прилаганата методика**
Всички публикации на НСИ с данни от изследването съдържат кратки методологични бележки с основните понятия.
- **Съобщения**
Резултатите от изследването се разпространяват със съобщение, което се публикува месечно в сайта на НСИ в интернет.
- **Публикации**
Резултатите от изследването се публикуват в общите издания на НСИ.
- **Електронен достъп**
Актуални таблици с основни резултати от изследването се поместват месечно в сайта на НСИ в интернет.